

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Det unge Tyskland (1890)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 576. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes06-shoot-idm139753869059488/facsimile.pdf> (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

Yngste Broder, en ridderlig og kunstnerisk Natur med dumdristigt Mod og forfløjne Sæder, en ypperlig Musiker og ypperlig Ryttergeneral. Goethe har skildret ham i sin Bog om Felittoget 1793. Franskdannet var han som alle prøjsiske Prinser den Gang, og det i den Grad, at han (som man af hans offentliggjorte Breve ser) ikke kunde skrive Tysk bogstavret, men han var ligefuldt en lidenskabelig Fjende af Napoleon og brændte efter at maae sine Tropper med hans. Som i sin Tid Prinsen af Homburg trodsede han en Ordre om Tilbagegang og lod sig i sin Harme over Nederlaget ved Saalfeld — negtende at flygte, negtende at overgive sig — hugge ned af franske Husarer. Han betroede Rahel sine vilde Kærlighedsæventyr og fandt under sin Sorg over en uværdig Elskerinde Trøst i stille, fornuftige Samtaler med hende som med en Søster.

Ikke altid kunde hun give Andre Trøst. Hun trængte i sin Ungdom selv altfor stærkt dertil. Hun var af Naturen i den Grad nervøst pirrelig, at hun kun med stor Vanskelighed som Barn blev holdt i Live: «Blot Luften er for tæt eller for tynd, for varm eller for kold, saa er jeg syg. End mere syg er jeg ved den mindste Sindsbevægelse. Det er umuligt at være mere ømtaalig.» Næsten ethvert af hendes Breve har ved Siden af Datoen den nøjagtigste Beskrivelse af Vejrligt og Temperatur. F. Eks.: «Fredag 14. Marts 1828. Graat Sydvestvindsvejr, fugtigt og dog tegnende til Foraars, uden imidlertid at indbyde til Spaseren. Duer flyver. Der viser sig nu og da blaa Vinduer paa Himlen, og de lader hist og her, som netop nu, Dagslyset trænge igennem.» Eller: «23. Marts 1829. Klar Sol, som har brudt frem; iskold, skarp, afgjort Nordostvind. Thiergarten utilgængelig og ikke ganske fri for sin Is.» Eller: «17. April 1830. Middag; efter Regn Foraarsvejr, Træerne grønne, men endnu ikke grønne. Mit bedste Øjeblik i Aaret, uden Fluer eller Myg, uden Hede. Foraaret nærmer sig; det tilvifter os tusind Erindringer og Forhaabninger, der aldrig vil opfyldes, men paa hvilke vi har Krav.»

Saadanne Aander fortjener og vækker lige saa megen Medlidenhed som Beundring. Hendes Ven W. v. Burgsdorf skriver til hende: «Da jeg saa Dem for første Gang, blev jeg slaaet af, at De maatte være bleven opdraget af langvarige Lidelser.» Det var sandt, hun havde haft et sygeligt Legeme, en tungsindig Ungdom, en haard Fader og havde lidt tidlige Ydmygelser. Hun